

ด่วนที่สุด
ที่ นร ๐๕๐๓/๑๗๐๓๔

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
4947
เลขที่.....
วันที่ 24 มี.ค. 2558
เวลา.....น.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘

เรื่อง รายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)

เรียน เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๘๘๘๙
ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงยุติธรรม ด่วนมาก ที่ ยธ ๐๙๐๔/๒๓๓๘
ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๘

ตามที่แจ้งว่าได้แจ้งให้กระทรวงการคลัง และกระทรวงยุติธรรมพิจารณาเกี่ยวกับข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) โดยให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการ แล้วแจ้งผลการดำเนินการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป และได้แจ้งให้กระทรวงยุติธรรมเร่งรัดดำเนินการดังกล่าวแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมได้เสนอผลการดำเนินการตามข้อสังเกตดังกล่าว มาเพื่อดำเนินการความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๘ รับทราบข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) และรายงานผลการดำเนินการตามข้อสังเกตที่กระทรวงยุติธรรมเสนอ และแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กระทรวงยุติธรรมส่งรายงานดังกล่าว จำนวน ๗๕๐ ชุด ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติโดยตรงต่อไปแล้ว

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ
รับที่ ๒๒๗ / ๒๕๕๘
วันที่ ๒๗ มี.ค. ๒๕๕๘
เวลา ๑๐.๕๒ น.

สำนักการประชุม
สำนักนิติธรรม
โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๕ (นิติฯ)
โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๙๐๕๘
(เรื่องเสนอ คสช./ส.ม.ค.ทราบ(ตร.ลงนาม)/19พค58)

ขอแสดงความนับถือ

(นายอำพน กิตติอำพน)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กลุ่มงานบริหารทั่วไป รับที่ ๒๒๗.๕๘ วันที่ ๒๗ มี.ค. ๕๘ เวลา ๑๐.๕๗ น. ส่ง นร.บ. สำนักการประชุม

คำสั่ง
ที่ ยธ ๐๕๐๔/๒๓๓๕

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

๑๓ เมษายน ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการ

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๕๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะกรรมการ ที่ นร ๐๕๐๓/๘๘๙๐ ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๕๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงการคลัง ที่ กค ๑๐๐๓/๒๓๓๕ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๘

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ แจ้งว่า คณะรัฐมนตรีมีมติ (๒๗ มกราคม ๒๕๕๘) มอบให้กระทรวงยุติธรรมรับข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ . . .) พ.ศ. . . . (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) ตามข้อ ๑ - ๓ และให้กระทรวงการคลังรับข้อสังเกตของคณะกรรมการสิทธิการวิสามัญฯ ตามข้อ ๓ (๒) ไปพิจารณาว่าสมควรจะดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ได้หรือไม่ ประการใดก่อน โดยให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการ แล้วแจ้งผลการดำเนินการดังกล่าวให้สำนักเลขาธิการคณะกรรมการทราบภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง เพื่อนำเสนอคณะกรรมการต่อไป และหนังสือที่อ้างถึง ๒ ขอรับทราบผลการพิจารณาเรื่องดังกล่าว นั้น

กระทรวงยุติธรรมขอเรียนดังนี้

๑. ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวที่กระทรวงยุติธรรมต้องรับมาพิจารณา มี ๓ ประเด็น ได้แก่

๑.๑ การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นอื่นๆ ตามร่างมาตรา ๒๒๒/๒ (๒) ควรที่จะใช้ความระมัดระวัง และคำนึงถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียให้ครบถ้วนทุกภาคส่วน

๑.๒ แม้ร่างมาตรา ๒๒๒/๔ จะกำหนดให้คดีซึ่งมีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาความไว้เป็นการเฉพาะสามารถร้องขอให้มีการดำเนินคดีแบบกลุ่มได้โดยนำวิธีพิจารณาตามบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับโดยอนุโลมก็ตาม แต่เพื่อมิให้เกิดความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนหรือไม่ถูกต้อง ควรที่จะมีการแก้ไขกระบวนการพิจารณาในกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย โดยระบุให้ชัดเจนว่า กฎหมายใดบ้างที่ผู้ได้รับผลกระทบสามารถหรือไม่สามารถร้องขอให้ดำเนินคดีแบบกลุ่มตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งได้

๑.๓ ในการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในข้อกำหนดของประธานศาลฎีกาควรมีหลักประกันเกี่ยวกับการรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกกลุ่มที่มอบหมายให้หน่วยความในการดำเนินคดี รวมถึงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจ่ายเงินรางวัลเพื่อให้เกิดความเป็นธรรมแก่ทั้งคู่ความและนายความผู้รับดำเนินคดีความไว้ด้วยความรอบคอบและรัดกุม

๒. ความเห็นของกระทรวงยุติธรรมเกี่ยวกับข้อสังเกตฯ ตามข้อ ๑ ได้แก่

๒.๑ ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามข้อ ๑.๑ และ ๑.๓ เป็นเรื่องที่เหมาะสมจะรับข้อสังเกตไว้เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป แต่โดยที่ทั้งสองข้อเป็นกรณีที่อยู่ในอำนาจของประธานศาลฎีกาในการออกข้อกำหนดตามที่บัญญัติไว้ในร่างมาตรา ๒๒๒/๒ (๖) และ (๕) ซึ่งเป็นกรณีที่กระทรวงยุติธรรมไม่อาจก้าวล่วงได้ ดังนั้น กระทรวงยุติธรรมในฐานะหน่วยงานฝ่ายบริหารของรัฐบาลจึงขอรับข้อสังเกตทั้งสองประการเพื่อประสานส่งให้สำนักงานศาลยุติธรรมต่อไป

๒.๒ ข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ตามข้อ ๑.๒ เห็นว่า โดยที่ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งเป็นบทบัญญัติที่มีลักษณะบังคับใช้เป็นการทั่วไป หากผู้มีส่วนได้เสียในคดีอื่นที่มีกฎหมายกำหนดวิธีพิจารณาความไว้เป็นการเฉพาะ ประสงค์ที่จะร้องขอดำเนินคดีแบบกลุ่ม ย่อมสามารถนำวิธีพิจารณาตามบทบัญญัติในหมวด ๔ การดำเนินคดีแบบกลุ่ม มาใช้บังคับโดยอนุโลมตามที่กำหนดในร่างมาตรา ๒๒๒/๔ ไว้แล้วได้ แต่หากมีข้อขัดข้องประการอื่นใด กระทรวงยุติธรรมจะได้ประสานงานกับสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

๓. กระทรวงการคลังได้พิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ แล้วเห็นว่า โดยที่ในปัจจุบัน กระทรวงยุติธรรมได้จัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้นเพื่อสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายในลักษณะเป็นการให้ความช่วยเหลือประชาชนด้านกฎหมายอยู่แล้ว ประกอบกับมีหน่วยงานที่สามารถให้คำปรึกษาด้านการดำเนินคดีอยู่หลายหน่วยงาน ประชาชนจึงสามารถอาศัยกลไกที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันดำเนินการตามข้อสังเกตของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ โดยไม่จำเป็นต้องจัดตั้งกองทุนหรือหน่วยงานขึ้นใหม่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ ทั้งนี้ กระทรวงยุติธรรมได้ประสานแจ้งข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ให้สำนักงานศาลยุติธรรมทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พลเอก

พ. นพ. นท

(ไพบุลย์ คุ้มฉายา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวณัฐริกา ทรัพย์วิจิตร)

นิติกรชำนาญการ

สำนักงานยุติธรรม

สำนักงานกิจการยุติธรรม

โทร. ๐ ๒๑๔๑ ๓๖๔๔ โทรสาร ๐ ๒๑๔๓ ๘๘๓๕

ที่ กค ๑๐๐๓/ ๒๓๓๕

กระทรวงการคลัง
ถนนพระราม ๒
กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๒๗ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมาย
วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม)

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๔๗ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘

ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ที่ นร ๐๕๐๓/๓๐๔๗ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๘ ขอให้กระทรวงการคลังพิจารณาข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ...) พ.ศ. (การดำเนินคดีแบบกลุ่ม) (คณะกรรมการวิสามัญฯ) ว่าสมควรดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญฯ ได้หรือไม่ โดยให้กระทรวงยุติธรรมเป็นหน่วยงานกลางในการรวบรวมผลการดำเนินการเพื่อนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงการคลังพิจารณาแล้วขอเรียนว่า ในการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ตามร่างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๒๒๒/๕ ในชั้นต้นโจทก์และทนายความที่โจทก์เสนอให้เป็นทนายความของกลุ่ม ต้องแสดงให้เห็นก่อนแล้วว่าตนมีคุณสมบัติและมีศักยภาพในการดำเนินคดีคุ้มครองสิทธิของกลุ่มบุคคลได้อย่างเพียงพอและเป็นธรรม เนื่องจากการดำเนินคดีแบบกลุ่ม ทนายความฝ่ายโจทก์จะมีหน้าที่ออกเงินค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการดำเนินคดีแบบกลุ่มแทนสมาชิกกลุ่มไปพลางก่อน แต่หากมีกรณีคู่ความของกลุ่มไม่สามารถจ่ายค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินคดีได้ก็สามารถที่จะใช้สิทธิยื่นคำร้องต่อศาลขอให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมศาลในการฟ้องหรือต่อสู้คดีตามมาตรา ๑๕๕ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งก็ได้ และนอกจากนี้ในปัจจุบันกระทรวงยุติธรรมได้จัดตั้งกองทุนยุติธรรมขึ้นในกระทรวงยุติธรรมโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนเงินหรือค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือประชาชนในด้านกฎหมาย การฟ้องร้อง การดำเนินคดี หรือการบังคับคดีด้วยแล้ว ส่วนการให้ความรู้และคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินคดีนั้น ปัจจุบันมีหลายหน่วยงานที่ให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินคดีด้วยแล้วเช่นกัน เช่น คลินิกยุติธรรม กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด และสภาทนายความ ดังนั้น จึงสามารถอาศัยกลไกที่มีอยู่แล้วในปัจจุบันดำเนินการตามข้อสังเกตของสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้โดยไม่ต้องจัดตั้งกองทุนหรือหน่วยงานขึ้นใหม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมหมาย ภาษี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

สำเนาถูกต้อง

(นางสาวณัฐริกา ราชจิรากุลโรจน์)
อธิบดีกรมการ
สำนักนิติธรรม

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง
สำนักกฎหมาย
โทร. ๐ ๒๒๗๓ ๙๐๒๐ ต่อ ๓๒๖๙
โทรสาร ๐ ๒๖๑๘ ๓๓๗๑